

Patkányológia

2012 február 12. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Amikor Kertész Ákos azzal tette hírhedtté magát, hogy faji alapon nyilvánított véleményt a magyarságról az Amerikai Népszavába írt cikkében, miszerint a magyar „genetikusan alattvaló”, arra gondoltam, de jó, hogy nem Kertész Imréhez f?z?dik ez a gyalázat.

Nem mintha a Nobel-díjas író különösebben belopta volna magát a szívembe az utóbbi években tett nyilatkozataival. S nagyon meglep?dne, ha leírnám azon közeli ismer?sei nevét, akik jóindulatúan id?skorának tudták be meggondolatlan szavait, s bizony helyette is szégyellték magukat, amikor Berlint azért dicsérte föl Budapest rovására, mert ott „több opera van”, s megbélyegezte az egész magyar irodalmat, amely a Kádár-rendszerben jött létre, Pilinszkystül, Weöres Sándorostul, Németh Lászlóstul, ami azért mégiscsak lélegzetelállító.

Korai volt a megkönnyebbülésem. Nobel-díj ide vagy oda, Kertész Imre beállt a sorba. Odaállt „a kertészek” sorába. Patkányokhoz hasonlított minket, magyarokat, ezzel egy kicsit még überelve is a másik Kertészt, az Ákost, aki azért ha alacsonyabb rend? fajnak titulált is minket, ember voltunkat nem vonta kétségbe.

Le Monde

Grand entretien | 7

« La Hongrie est une fatalité »

A 82 ans, l'écrivain Imre Kertész, prix Nobel 2002, a accepté de recevoir « Le Monde des livres ».

Nemrég a Le Monde-nak Kertész Imre nyilatkozatot adott Schiff András, Fischer Ádám, Konrád György és a többi szenvedélyes külföldön nyilatkozó hazánkfia stílusában. Különös, hogy míg az Európai Parlament ülésein lengyelek, litvánok állnak ki mellettünk, s nyugati újságokban, ha nem is túl gyakran, franciák, skótok, néha németek nyilatkozzák, hogy a Magyarország elleni hadjárat megdöbbent?en igazságtalan, kontraproduktív, és lejáratja az uniót, addig ezek a Magyarországról származó írók, zenészek úgy nyilatkoznak cserbenhagyott hazájukról, mint az emberiség koloncáról. Kertész Imre a Le Monde-nak így nyilatkozott: „a vezér az, aki elb?völ: ma ugyanabban a helyzetben van az ország, mint Kádár alatt. Magyarországot úgy varázsolta el Orbán, mint a hamelni furulyás”. Tudjuk, kik és mi célból szokták levezérezni Orbán Viktort: akik ducét értenek alatta. Hogy Magyarország ugyanabban a helyzetben lenne, mint Kádár alatt, az egy kevéssé tájékozott franciának talán frappáns, de mi idehaza mindannyian tudjuk, hogy ennél laposabb és igaztalanabb megállapítást keresve sem találhatnánk. A Kádár-rendszerben volt létbiztonság és nem volt politikai szabadság, minimális volt a munkanélküliség, és országos a történelemhamisítás. Mai állapotaink mindennek az ellenkez?jét mutatják. De Párizsban egy Nobel-díjas azt mond, amit akar. És amit nem szégyell.

A hamelni furulyásról olvasóink talán nem tudják, ki is ?, s hogyan varázsol. Kertész Imre, aki tíz éve Berlinben él, nyilván otthonosan mozog a német kultúrkörben, és legendáikat, meséiket betéve ismeri. A hamelni patkányfogó (Der Rattenfänger von Hameln) tizenharmadik századi északnémet legenda, arról szól, hogy egy kisvárosban mértéktelenül elszaporodtak a patkányok. Hameln városkában ekkor egy különös ember jelenik meg (ez lenne Orbán Viktor), aki egy furulyát vesz el?, és az összes patkányt (ezek lennénk mi, magyarok) magához csalogatja, majd belevezeti ?ket a folyóba, ahol megfulladnak. A hamelni polgárok (gondolom: Kertész Imre, Kertész Ákos, Schiff András, Fischer Ádám, Heller Ágnes és a többiek) rendkívül boldogok, amiért a sok patkánytól (azaz t?lünk, Orbán által „megb?völt” magyaroktól) megszabadultak, bár a furulyás varázslónak az ígért fizetséget elsinkófálják

(realista motívum). A piros süveges hamelni patkányfogó (még mindig Orbán Viktor) erre bosszúból visszamegy a városkába, és furulyájával ezúttal a gyerekeket varázsolja maga köré. A hamelni polgárok csemetéi (talán a jelenlegi kormányban nem patkányfogót látó, ballib szül?i háttérrel bíró ivadékok?) a patkányokhoz hasonló, megb?völt állapotban követik a furulyás férfit, aki egy hegy gyomrába csalogatja ?ket. Onnan egy alagút vezet Erdélyig, és az elrabolt gyerekek attól kezdve új hazájukban élnek. A történet e különös zárómotívumát, talán a nem kívánatos hazafias vonatkozások miatt Kertész Imre nem értelmezte. Igazi német legenda, hátborzongató és misztikus, mint egy Grimm-mese.

El?re tudom, miként fogják majd mentegetni Kertész Imrét azok, akiknek titkon nagyon is jólesett, hogy akik Orbánra szavaztak, patkányoknak neveztettek. Majd elmagyarázzák nekünk, retardált jobboldaliaknak, mi az, hogy szókép, hasonlat, hogyan kell értelmezni egy irodalmi analógiát. Fölösleges er?feszítés. Nemcsak az ?si kultúrák fennmaradt mítoszai, hanem a világirodalom is színültig van varázslatokról és b?völésekr?l szóló történetekkel, ám kifejezetten undorító, halálos fert?zéseket terjeszt? rágcsálókról, azaz patkányokról itt, a hamelni furulyás történetében olvashatunk. Kitérhetnénk még arra is, mennyire megalapozatlan és naiv Kertész Imre levezetése arról, hogy állítólagos mai demokráciadeficitünk abból származik, hogy a sztyeppékr?l érkeztünk, s úgy vettük föl a Kárpát-medencében a kereszténységet. Ezért szerinte a magyar fejekben ott van „a hovatartozás kett?s játéka”. De vajon a németek vagy a szlávok krisztusi normák szerint éltek-e a kereszténység viszonylag kései felvétele el?tt?

Lehangolttá tett Kertész Imre ravasz, nem rögtön értelmezhet? hasonlata. Nemcsak azért, mert a magyar miniszterelnököt sokadmagammal sosem éreztem vörös sipkás varázslónak, aki el?ször pestist terjeszt? rágcsálókat, majd ártatlan gyerekeket bódít. Lehet, hogy ez meglepi Kertész Imrét (akinek könyveit szerkesztettem odaadással és szeretettel, még a Nobel-díja el?tt), de saját magamat sem érzem elbódított patkánynak. Ám ha ? ennyire kedveli a patkányhasonlatokat, akkor mélyedjen el a náci újságírásban. Ott patkányozzák a zsidókat orrba-szájba. Bár ?szintén szólva nem gondolom, hogy ?t?lük kellene harcm?vészetet tanulnia egy Auschwitzot megjárt öregembernek.

mno.hu - Körmendy Zsuzsanna

Ajánló